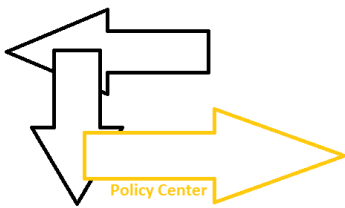

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

Pojačana regionalna saradnja Forumi za regionalnu saradnju

- predlog -

1. Cilj Foruma za regionalnu saradnju

Cilj Foruma za regionalnu saradnju je institucionalizacija pojačane regionalne saradnje u oblastima u kojima postoji kako prostor, tako i potreba za saradnjom, podrškom i zajedničkim aktivnostima. Forumi će omogućiti konstantnu razmenu iskustava i znanja koja u velikoj meri podiže životni standard i doprinosi njegovom ujednačavanju u regionu na višem nivou od današnjeg. Forumi omogućavaju zajedničke akcije država regiona u odabranim oblastima i zajednički nastup prema trećim državama.

2. Ovlašćenja i način rada Foruma za regionalnu saradnju

Forum za regionalnu saradnju predstavljaće neformalna tela koja se sastoje od predstavnika vladinih institucija zaduženih za konkretnu oblast. Za svaku od oblasti formiraće se poseban Forum sa istom pravnom strukturom i ovlašćenjima. Sledeće Forumi biće uspostavljeni:

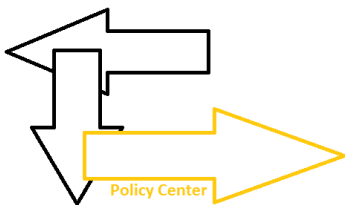
- Forum za saradnju u oblasti kulture
- Forum za saradnju u oblasti obrazovanja i nauke
- Forum za saradnju u oblasti omladinske politike
- Forum za saradnju u oblasti evropskih integracija
- Forum za saradnju u oblasti zaštite ljudskih prava

Forum ne zahtevaju osnivanje nove međunarodne organizacije niti posebnih tela koja bi ih opsluživala. Po ugledu na Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi, Forumi bi koristili infrastrukturu države domaćina sastanka. Odluke Foruma nisu pravno obavezujuće, već se odnose na davanje preporuke, predloga, zaključaka i zajedničkih saopštenja.

Svaki Forum ima sledeća ovlašćenja:

- razmatra mogućnosti regionalne saradnje u okviru nacionalnih strategija i politika u odgovarajućoj oblasti i mere za implementaciju saradnje i o tome donosi odgovarajuće zaključke;
- kroz zajednička saopštenja podstiče pojačanu regionalnu saradnju među institucijama, organizacijama, ustanovama i kompanijama u odgovarajućoj oblasti i održavanje regionalnih manifestacija;
- razmatra i usvaja preporuke državama članicama o regionalnim projektima, mogućnostima finansiranja regionalne saradnje i merama čije bi donošenje unapredilo mehanizme regionalne saradnje;
- razmatra i usvaja predloge za potpisivanje međudržavnih sporazuma na nivou regiona u odgovarajućoj oblasti;
- stara se o medijskoj promociji rada Foruma i njegovih rezultata u odgovarajućoj oblasti u državama članicama.

Forum se u svakoj oblasti sastoji od predstavnika nacionalnih ministarstava nadležnih za tu oblast. Zaseda dva puta godišnje. Forum saziva i predsedava mu država domaćin. Predsedavanje Forumom je rotirajuće i države domaćini se smenjuju na svakih godinu dana. Jedanput godišnje Forum se sastaje na nivou ministara zaduženih za odgovarajuću oblast. Sve odluke donose se jednoglasno.

Rad Foruma pratiće predstavnici organizacija civilnog društva iz zemalja regiona zainteresovanih za oblast delovanja svakog od Foruma. Osim predstavnika civilnog društva, Forumi imaju ovlašćenja da pozovu kao posmatrače i predstavnike nezavisnih institucija i privatnih kompanija. Forumi mogu organizovati posebne javne debate tokom svojih zasedanja gde bi se pitanja na dnevnom redu javno diskutovala sa predstavnicima civilnog i privatnog sektora. Zaključci i preporuke sa debata koristiće Forumima u formulisanju sopstvenih predloga i preporuka. Na ovaj način, Forumi će predstavljati politički podsticaj za pojačanu regionalnu saradnju i mesto gde će svi sektori društva moći aktivno da daju svoj doprinos zbližavanju država regiona.

3. Vrste Foruma

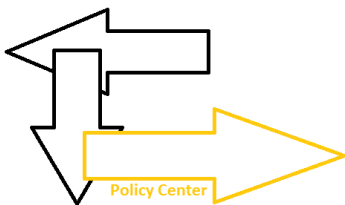
Forum za saradnju u oblasti kulture ima za cilj obezbeđivanje slobodnog protoka ideja i projekata u oblasti kulture među državama regiona, podsticanje pojačane regionalne saradnje u oblasti kulture, predstavljanje i promociju kulture regiona u Evropi i svetu, razvoj kulture u regionu kroz podršku formiranju zajedničkih fondova i finansiranje regionalnih kulturnih projekata i podršku aktivnoj ulozi kulture u izgradnji poverenja među društvima Zapadnog Balkana.

Forum će sačinjavati predstavnici ministarstava nadležnih za kulturu. Poseban fokus (pored gore navedenog) biće na **obnovi kulturne baštine** oštećene tokom ratova i vraćanje kulturnih dobara odnetih iz jedne u drugu državu. Forum će javno zagovarati preuzimanje obaveza od strane država da obezbede sredstva za finansiranje **regionalnih projekata iz oblasti kulture** i ugrade ideju **regionalne saradnje u svoje kulturne politike**.

Forum za saradnju u oblasti obrazovanja i nauke ima za cilj slobodan protok ideja i projekata u oblasti obrazovanja i nauke među državama regiona, unapređenje sistema obrazovanja kroz harmonizaciju propisa i prakse sa obrazovnom politikom Evropske unije (Bolonjska deklaracija), podršku razvoju nauke u regionu kroz formiranje zajedničkih fondova i finansiranje regionalnih naučnih projekata i podršku aktivnoj ulozi obrazovanja u izgradnji poverenja među društvima Zapadnog Balkana i prevazilaženju nasleđa prošlosti.

Forum za obrazovanje i nauku sačinjavaće predstavnici ministarstava nadležnih za ove oblasti. Naročita pažnja biće posvećena obezbeđivanju **pokroviteljstva nad značajnim regionalnim manifestacijama iz oblasti obrazovanja i nauke** i javnom zagovaranju da sve države preuzmu obavezu da obezbede sredstva za finansiranje **regionalnih projekata iz oblasti obrazovanja i nauke** i implementiraju ideje o **regionalnoj saradnji u svoje obrazovne politike**. Posebnu pažnju Forum će posvetiti **inicijativama za uklanjanje diskriminatorskih sadržaja iz nastavnih planova i programa**, kao i iz zvaničnih udžbenika, kao i inicijativama za usklađivanje sadržaja nastavnih jedinica u okviru predmeta koji obrađuju teme iz **zajedničke prošlosti država regiona**.

Forum za saradnju u oblasti omladinske politike ima za cilj uklanjanje prepreka za slobodno kretanje mladih u regionu, jačanje saradnje mladih i institucija zaduženih za sprovođenje omladinske politike, unapređenje kvaliteta života mladih na regionalnom nivou, borbu protiv nasilja među mladima, rušenje predrasuda i stereotipa o drugima u regionu i formiranje Fonda za razmenu mladih u regionu.

Forum će se sastojati od predstavnika nadležnih ministarstava. Forum će raditi na stvaranju **Fonda za mobilnost mladih u regionu**, po modelu nemačko-francuske saradnje nakon Drugog svetskog rata. Fond bi trebalo da bude zajednička inicijativa svih država i da služi jačanju veza mladih ljudi kroz njihov rad i boravak u susednim zemljama, upoznavanje sa ljudima i kulturom i prevazilaženje predrasuda nastalih kao posledica ratova iz devedesetih. Fond za mobilnost predstavljao bi i jak mehanizam za **obezbeđivanje garancija neponavljanja zločina** iz prošlosti.

Forum za saradnju u oblasti evropskih integracija ima za cilj podršku državama regiona u procesu priključenja Evropskoj uniji, promociju evropskih vrednosti u državama regiona, podizanje svesti građana o evropskim integracijama i njihovom značaju, informisanje građana o svim aspektima evropskih integracija, međusobnu razmenu iskustava i dobrih praksi i jačanje regionalne saradnje i dobrosusedskih odnosa kao preduslova za priključenje EU.

Forum će činiti predstavnici ministarstava nadležnih za evropske integracije. Forum će razmatrati nacionalne strategije za pristupanje Evropskoj uniji i mogućnosti međusobne saradnje država regiona u ovoj oblasti. Takođe će formulisati smernice za saradnju nadležnih institucija u regionu u cilju potpunijeg **uključivanja svih segmenata društva u procese evropskih integracija**. Posebnu pažnju Forum će posvetiti **razvoju građanske participacije** i približavanju ideja i vrednosti Evropske unije građanima u državama regiona u cilju njihovog aktivnog uključivanja u procese donošenja odluka i formulisanja politika u okviru strategija za priključenje Evropskoj uniji.

Forum za saradnju u oblasti zaštite ljudskih prava ima za cilj ostvarenje najvišeg nivoa zaštite ljudskih prava u regionu, razmenu iskustava i dobrih praksi u oblasti borbe za zaštitu ljudskih prava, podršku marginalizovanim grupama i poboljšanje njihovog položaja u celom regionu i podršku implementaciji mehanizama za zaštitu ljudskih prava u regionu.

Forum će činiti predstavnici ministarstava nadležnih za ljudska prava. Posebnu pažnju Forum će posvetiti implementaciji mehanizama za zaštitu ljudskih prava i mogućnostima za njihovo unapređenje kroz **preuzimanje dobrih praksi iz regiona** i aktivniju regionalnu saradnju. Forum će kroz svoj rad uticati i na formulisanje državnih politika u oblasti **implementacije mehanizama tranzicione pravde**, otklanjanja posledica kršenja ljudskih prava u prošlosti i reforme institucija u cilju obezbeđivanja garancija za neponavljanje sličnih postupanja u budućnosti.

Posebnu ulogu u radu Foruma imaju **predstavnici nezavisnih institucija koje se bave zaštitom ljudskih prava**, kao što su ombudsmeni ili poverenici. Forum je u obavezi da aktivno podstiče i podržava saradnju među ovim institucijama, da ih konsultuje i u što većoj meri uključi u sve svoje aktivnosti.